

Váczai Zoltán: RECONSTRUCTION / beFORE JOHN⁶

1993-ban született meg a szándék bennem, hogy egy sok hangszert alkalmazó – számtalan kombinációs lehetőséget teremtő és kihasználó – darabot kezdjek el komponálni. Elsősorban a kiemelkedő ütőhangszeres világok lényegi és formai eredményeinek rekonstruálása volt a célom. (Részint J. Cage konstrukciós technikáját – és szellemi konzekvenciáit – tartottam követendőnek, másrészt többféle tradicionális példakép szolgált irányadónak, kisebb részben pedig minden olyan műfaj hatással volt rám, amelynek gondolkodása „perkusszív”, azaz a megszólaltatás pillanatában megjelenik a hangra jellemző információ nagy része.) A „rekonstruál” szónak számomra kétféle jelentése létezik: valamit töredékei, maradványai alapján az eredetinek megfelelő állapotába helyreállítani; hiányos adatokból következtetve összefüggő egészet teremteni.

Darabom tehát rekonstrukció konstrukciós formában amelynek tagolásához nagy segítséget nyújtott az ókorok nagyműveltségű népeinek egyik reprezentatív hagyománya, amelyet ma „világkorszak-tanok” néven ismerünk. Ez számukra a világidő tagolására szolgált, és annak felismeréséből eredt, hogy a kozmikus létfolyamatok hatást gyakorolnak a mindenkori földi életre. Darabomban pedig a zenei anyagok úgy képesek egymáshoz minőségileg és mennyiségileg alkalmazkodni, ill. hagyni egymást (vagy nem hagyni) kultúrálisan élni, ahogyan az egyes korszakokban a szellem és a vele kapcsolatban álló ember viszonyult egymáshoz.

A kompozíció tagolása: 1. Altatódal és bevezetés; 2. Aranykor; 3. Ezüstkor; 4. Bronzkor; 5. Vaskor; 6. Jóslat; 7. Apoteózis.

Az ötödik részben ami a vaskort hivatott megjeleníteni, elhangzik egy többé-kevésbé ismert gyermeknyelvtörő, melynek szövege a következő:

**„Dömötör Ödön ötször öt bődön ökörkörömpörköltöt főzött,
ötször öt bődön ökörkörömpörkölt fölött ötször öt böglyö körözött.**

**Dögölj böglyö, hörgött Dömötör Ödön;
öt böglyöhöz rögtöt lökött, ötöt földhöz dögönyözött,
ötöt köldökön bökött, ötöt tökön döfött.**

**Csökönös öt dög dörmögött, Dömötör Ödön örjögött,
közönös öt böglyö körözött,
bögyő Ödön böglyö mögött bölcs törzsfőnökhöz könyörgött.**

**Dömötör Ödön ördögös főt örökölt törzsfőnöktől,
öt dölyfös böglyöt pöttöm cölöphöz kötözött,
körömpörkölt fröcsögött,
hörgő böglyök fölött Dömötör Ödön röhögött.”**

Darabom egy balinéz kislány altatódalával kezdődik, minden hallgatónak azt kívánom: szép álmokat!

Váczai Zoltán